

لیکونکی: الان بین مایر (Alon Ben Meir).

منبع او دخپړیدو نیټه : انټی وار «2016-08-05».

ژباړونکی: پوهند وی دوکتور سید حسام «مل» .

دافغانستان له جبه زار(باتلاق) څخه دوتلو اړتیا

Needing an exit from Afghan Quagmire

په افغانستان کې له کلونورا هیسی د امریکې د متحده ایالاتو سیا سی ما تی اونه بریالیتوب لوخ اوپه ډاگه شوی دي ، لاکن نه جمهورریس(بوش) اونه هم جمهور ریس (اوباما) دغه سیا سی ما تی اوشکست منی اوله بده مرغه په احمقا نه بڼی سره د دغه جگړی په دوام سره دلته لاپسی دخلکو وینی را بهیری کوم چی دا پخپله د امریکې دمتحده ایالاتو دراتلونکی جمهور ریس دپاره به یوه ازما یش اواز موینه وی – دا هغه مطلب دی کوم چی ددی مقالې لیکونکی الان بین میر په گوته کوی .

دوه اونی مخکې د امریکې دمتحده ایالاتو جمهور ریس «اوباما» دیو اعلامیې په ترڅ کی اعلام وکړ چی مونږ غواړو دخپلو سرتیرو شمیر له (۹۱۰۰۰) تنو څخه (۸۴۰۰۰) تنو ته دهغې مخکینی اصلی پلان په نظرکی نیولو سره چی د سرتیرو شمیر به (۵۵۰۰۰) تنو وی را ټیټوو نو د «اوباما» ددغه پریکړی له مخی داسی رابنکاری چی حالات په افغانستان کی هسی نه بنکاری کوم چی «اوباما» دهغه په انتظار کی وه نو دهمدی موجوده حالاتو په نظرکی نیولو سره «اوباما» ته دا باور ترلاسه شوی چی دلته په افغانستان کی د امریکې دمتحده ایالاتو دسرتیرو شمیر باید زیات شوی وی او دا ځکه چی زمونږ د سرتیرو شتون اوحضور زمونږ د ملی گټو دغوښتنی یو ضرورت او اړتیا دی اومونږ کولای شو چی دخپلو سرتیرو په شتون سره دلته خپل افغانی همکارانو ته بڼه فرصت دهغو د بریالیتوب دلاسته راوړلو د پاره چمتو او آماده کړو .

جمهور ریس «اوباما» په ډاگه نکړ چی په افغانستان کی دهغی دولت له کومی بریالیتوب څخه یادونه کوی - که دهغی مقصد په افغانستان کی دیو باثبات دموکراسی پلې کول وی – نو په ډاگه ویلی شو چی بناغلی «اوباما» له هر اړخه په اشتباه کی ولویدلی اوهغه داچی که چیری په افغانستان کی د امریکې دمتحده ایالاتو سرتیری دری چنده هم لوړ کړل شی لکه هغسی چی مونږ په دی تیرو (۱۵) کلونوکی ولویدل اوهغه داچی نه دغه نیمگری دموکراسی دلته پلې شو اونه هم دغه روانه جگړه ختمه شو بلکه ددی هیواد په اوږد تاریخ کی دغه جگړه په مختلفو ابعادو او نښتو

سره خپل لمن لاپسی پراخه کړ او دککړو لوڅو ددوه مخی اوناخرگند پالیسی په پلی کولو سره حالات دی خای پوری ورسول شو چې اوس د امریکې متحده ایالات نشی کولای چې افغانستان له دغه جبهه زار (باتلاق) څخه چې اوس پخپله پکې ننوتی دی راوباسی.

د جمهور ریس «اوباما» د پلټنی اود ارزیا بی پایلی په روښانه بنی سره بنیې چې د امریکې د متحده ایالاتو د نظامی قوتونو شتون په نهایت کی اساساً یو پرانیستی – پای دي کوم چی هغه وایی: زمونږ سرتیری په افغانستان کی دیولر لویو او غټو ستونزو سره مخ دی او هغوی هڅه کوی چې دافغانستان دخلکو سره په نړیوال کچې سره مرسته وکړی نودهمدی مرستی دسرتی رسولو او جاری ساتلو دپاره دافغانستان خلک د امریکې د متحده ایالاتو لارښونی اور هبری ته کلک ضرورت لری .

د افغانستان موجوده روان حالات او پېښی دویتنام دجگړی ورځی مو په یاد راوی یوه اورده جگړه دنه بریا لیتوب لرید سره او هغه داچی دافغانستان روانه جگړه دویتنام دجگړی په پرتله ځنی خاص ځانگړتیا وی لری یعنی دغه جگړه ډیر پیچلی او په پراخه بنی سره نه ارا میدونکی اونه تمیدونکی جگړه دی یعنی هغسی پیچلی او ناخرگند شدید جگړه چی د امریکې متحده ایالات دپاره په ستراتژیکی لحاظ هم نامعلوم اودهغه دحل لاره ورکه دی یعنی واشنگتن یی په یوناخرگند موقف کی اچولی دی چی څه رنگه باید دغه جگړی ته دپای ټیک کیږدی یعنی هغسی جگړی ته چی د امریکې دمتحده ایالاتو دجنگونو په تاریخ کی لیدل شوی نه دی یعنی د امریکې په تاریخ کی یوله ډیر اوریدو جنگونو څخه شمیرل کیږی او داچی دا جگړه ولی نه ختمیږی دهغه ځنی ځانگړی دلایل په لاندی بنی سره څیرو:

لمړی: افغانستان په وچې پوری تری محاط غرنی د لور او ژوری ناهموارو ځمکو څخه یو هیواد دی چی دهغه په غرونو اورغونو کی په زرگونو سمچو (غارونه) لیدل کیږی چې ځنی سمچو او یا غارونه ډیر اورید واین لری چې یواځی دهغه هیواد خای خلکو ته سمچونه او غارونه معلوم دی اود بلی خوا څخه په تاریخی لحاظ سره دلته په افغانستان کی هیڅ یو قدرت او ځواک له لوی سکندر نه نیولی بیا تر لوی بریتانیا ، مغل اوشوروی اتحاد نه دی توانیدلی چی دغه هیواد فتح کړی او یا دهغه خلک تر خپل ولکی لاندی راوری یعنی په لنډه توگه سره په افغانستان کی هر یویرغلگر خپل سر خورلی اوله دی هیواد څخه په ناهیلی سره پېښی سپکی کړی دی . د بلی خوا څخه دغه هیواد کوم چی دهغه نفوس تقریباً (۳۲) میلیون نفوس اټکل شوی دی دهغو (۹۹) سلنه مسلمان دی اودمختلفو قومونو ، قبایلو اودخپلوی له گروپونو څخه په یو څو قومی څو ژبنی ټولنه کی سره راټول شوی دی نو داسی ویلی شو چې دغه هیواد دسیاسی په لحاظ سره ویشل شوی دی چې هیڅ سیاسی او اجتماعی انسجام نه لری .

د طالبانو غزیدنه :

دوم - تاریخ ته په کتنه اود طالبانو دپریکړی او هوډ په نظرکی نیولو سره دی پایلی ته رسیرو چي طالبان نه تسلیمید ونکی او له اوله نه پیلید ونکی (غیراغازگر) دلی دی اوپه دی مورد کی له هرچانه پخپله دامریکی دمتحده ایالاتو ارینی حلقی په بشپړ بڼی سره پوه اوخبر لری چي دطالبانو دپیری شمیر شبه نظامیان دپاکستان په دننه کی دخپل امن له پت خایونو څخه د جنگی عملیا تو د سرته رسولو د پاره مخکی له مخکی ټاکل شوی افغانی قلمرو اوسیمو ته ځان رسوی او په جنگی عملیا تو لاس پوری کوی - دا پخپله دامریکی متحده ایالات دی چي لا تراوسه نه غواړی چی د پاکستان سره په مقابله کی مخامخ شی - نو دهمدی دلیل په نظرکی نیولو سره طالبانو ته هیڅ انگیزه نه پاتی کیږی چی افغانی لوری سره مذاکره وکړی او یا د مرکی د میز تر شا کینینی. نو په دی اساس ترهغه پوری چی موجوده حالات بی له کوم بدلون په همدی بڼه دوام وکړی (یعنی د تماس او د تلو مذاکره = Touch-go negotiation) لکه چی دهمدی (۱۴) کالو په موده کی زمزمه کیدل همدغسی به پاتی شی لکه **دویتکانگ**

جمهور ریس «اوباما» دهغو امریکایی سرتیرو مرو ته چی له افغانستان څخه امریکی ته راوړل شوی دی د دوبر (Dover) په هوای دگر کی خپل درناوی ترسره کوی

په څیر طالبان هم په پیر لور مورال اوقوت سره داسی احساس کوی چی په کابل کی هریوه دولت په نهایت کی له کاره وتلی دولت به وی او مونږ ترهغه پوری چی امریکایان له پښو ونه غورځو خپل مبارزی اوسربیندنی ته دوام ورکو تر هغه پوری چی بریالی شو .

دریم : دافغانستان اود پاکستان ترمینځ پوله - ددیورند تحمیلی کرښه - هغه په اصطلاح سرحدی کرښه دی چی دسهیلی اودختیځی څنډی څخه ددواړو هیوادونو ترمینځ را ښکل شوی دی اوددی کرښی په مجاورت کی منطقی دی کوم چی آزاد اوله محافظی اوکنترول څخه وتلی سیمی دی او قبایلی هم ژبی اوهم کلتور پښتانه بی سره بیل کړی دی اودبلی خوا څخه همدغه سیمی دی چی دشخړو اودمخالفونو منبع اودررازیږیدنی زانگو دی

کوم چی له همدی برخی څخه طالبان ددواړو هیوادونو ترمینځ په تگ اوراتگ کی دی نو د موجوده حالاتو په نظر کی نیولو سره داسی توضیح کیږی چی پاکستان د یو هیواد په بڼه غواړی چی دخپل ملی گټو د خوندی ساتلو په نظر کی نیولو سره دافغانستان په روان اوراتلونکی سیاسی چارو کی لاس ولری اودا پخپله پاکستان دی چی خا نته داسی حق ورکوی .

دبلی خوا څخه دافغانستان د ملی امنیت پخوانی مشر رحمت الله «نبیل» د پاکستان په اړه دځنی روښانه اوکا نکریټی شواهد و په افشا کولو سره داسی څرگند کړ: او هغه داچی پاکستان له طالبانو څخه د دوه مشخصو مقاصد و په لرلو سره ملاتړ کوی – **لمړی** داچی پاکستان غواړی په افغانستان کی خپل نفوذ وساتی **دوم** داچی د هندوستان نفوذ په افغانستان کی وجود ونه لری یعنی پاکستان غواړی چی د هندوستان له نفوذ څخه په افغانستان کی مخنیوی وکړی یعنی دافغانستان د دوستی لاس دهغه هیواد سره لنډه کړی اود پاکستان په قول خپل ځان په افغانستان کی د هندوستان له کلا بندی څخه خلاص کړی .

بی ویلودی پاتی نشی چی دکانادا د مهاجرینو پخوانی وزیر او په افغانستان کی دکانادا مخکینی سفیر په یوه خبری ناسته کی په ډاگه کړ چی باید کانادا دخپلو متحدینو سره د پاکستان په وړاندی په مخالفت سره را پاشی اوداځکه چی د پاکستان دی چی د تروریزم څخه دفاع کوی اود نړی امنیت یی د گواښ سره مخا کړی دی .

جمهور ریس «اوباما» دخپل امریکای سرتیرو سره د بگرام په هوایی اډه کی سره روغیر او لاس ورکوی
دشنبی ورځ دمیاشتی (۲۵) کال (۲۰۱۴)

دا هغه مطلب دی کوم چی د«اوباما» د اداری له خوا افشا کیږی اما دا بیا همدغه د امریکای متحده ایالات دی چی لاتراوسه خپل مخالفت د پاکستان سره ندی ښکاره کړی اوداچی ولی د پاکستان په مقابل کی نه دریری دهغه دلیل دادی چی امریکا په جنوبی او په مرکزی آسیا کی د تروریزم په جگړه کی پاکستان خپل نژدی متحد گنی اوابدا نه غواړی چی د پاکستان سره مخالفت وکړی .

څلورم: داسلامی دولت (ISIS) دغرواود جنگیالیو د شمیر د زیاتید و اوله القاعدی څخه

څه د پاسه له (۳۰۰۰-۱۰۰۰) تنو پوری قوی او جنگی غړو د داعش سره د پاکستان دپولي په غرنی سیمه کی سره یوځای کیدل پخپله د اندیښنی وړ مطلب گڼل کیږی او هغه داچي دهری ورځی په تیریدو سره داعشی ډلی تپلی وده کوی اولاپسی غښتلی کیږی لکه هغسی چی د همدی داعشی ډلو په واسطه سره یرغل د کابل په دهمزنگ ساحه کی کم ترکمه (۸۰) هزاره گان له مینځه ویورل چی په قوی احتمال سره داسی انگیرل کیږی چی داعشیانو له شیعیه مذهبو افغانانوڅخه له دی نه چی په ایران کی ددوی مهاجر قومونه سوری ته داسد په پلوی داعش سره جنگیږی خپل غچ او انتقام واخسیت. دلته دهمدی پورتنی یادونو په لړ کی د امریکی د متحده ایالاتو دنظامی برخی ویاند

بناغلی بریگید جنرال چارلس کلیول لند (Brigadier General Charles Cleveland) په صحیح اورینتینی بنی سره داسی اظهار نظر کوی: دغه دهمزنگ پښه زمونږ دنگرانی موجبات را برابرکری دی او هغه داچي په دی اندازه سره ډیر غټ یرغل داسی یرغل چی هغوی وتوانید په ډیر سختی سره ترسره کری او خپل مقصد تر لاسه کری چی اصلاً دهیڅ ستونزی سره مخامخ نشول. اودا پار هم غیر ممکن نه برینیی چی داعشیان بیا په مکرر بنی سره دی ورته حملو ته سازمان ورنکری اوبیا په دی ځانگری حالاتو کی چی هغوی د عراق اود سوری له جگری څخه ترشا شوی دی اودهغوی مخه دادی چی ځان د پاکستان غرنی سیمی اوپولو ته ورسوی اود بلی خوا څخه دهریو ورځ په تیریدو سره د افغانستان اوضاع او حالات لاپسی بی ثباته کیږی صرف نظر له دی نه چی د امریکی د سرتیرو شمیر زیاتیری اویا کمیری چی دا پخپله د امریکی د متحده ایالاتو بی تقاوتی او سهل انگاری څخه بل کوم شی نه دي.

پنځم: په افغانستان کی مخکی له وخته او په بیره سره ددموکراسی وړاندیز او ورپیژندنه پخپله ددغه هیواد دقبایلو دفرهنگ او داسلامی کلک بارونو سره په ټکر کی ولویدل دی سره له هغه چی دافغانستان په نوی اساسی قانون کی دجنسیت برابروالی گډسیاسی ژوند اوځنی مدنی حقونه په رسمیت سره پیژندل شوی دی اما د بلی خوا څخه په همدغه نوی اساسی افغانی قانون کی قبیلوی ناسیونالیزم او د قومونو سلسله مراتب هم بنسټیز شوی دي.

دپورتنیو یادونو په لړ کی ممکن هرچاته داسوال پیداشی چی ولی د امریکی متحده ایالات هم د (بوش) د زمانداری په وخت کی اوهم د اوسنی جمهور ریس (اوباما) په واکداری کی په دی احساس دي چی باید پرهر مسلمان هیواد لکه په عراق – لیبیا افغانستان اونورو هیوادونو باندي ودانگی اویا یرغل وکری اوبیا دهغه هیوادونو خلک راوبولی چی هغوی ددی ویسی ارزښتونه ومنی اویا خپل توافق ښکاره کری نوکه چیری هغوی ددی دا غوښتنه ونه منی نو بیا دوی یعنی امریکی واکداران له زوره کارواخلی اودهغه هیوادونو پرخلکو باندي خپل غوښتنی ومنی اویا هغوی مجبورکری

چې د دوی غوښتنې ته غاړه کېږدی یې چې داپخپله په ریښتیا سره یو غټه سوال دی؟
د بلې خوا څخه د افغانستان سیاسي او ټولنیز چاپیریال د قومونو او دقبیلو او د نژادونو
ترمنځ دداخلې جګړې او ددولتي تا سیسا تو دپړخولو اود وړانول د پاره هر هر وخت
زمینه په بشپړ بڼې سره چمتو او آماده دي نو دهمدی دلیل په نظر کې نیولو سره غرب
کولای شی چې په دی هیواد کې درینتینې دموکراسی مودل پلې کړی نه داچې په
سوداګری بڼې سره خپل سیا سی اوفرهنگی غوښتنې ته وده ورکړی کوم چې ددی هیواد
خلکو ته دامریکې دغه غوښتنې بیګانه او پردی ښکاري او لازم نه دی چې امریکې
خپل غوښتنه دتوپک د چلولو په زور تحمیل کړی چې دا پخپله ناشونی دي .

یو قمار دلاسه ورکول : دامریکې متحده ایالات باید له هغه چلند اوروښ څخه کوم
چې په ویتنام کې یې ترسره کړ په افغانستان کې دی بالمثل چلند اوتکل ونکړی که نه
دا پخپله د قمار د ماشین دسورې (شکاف) هغه قصه دسړی ذهن ته را وړی او هغه
داچې څوک د قمار د ماشین په سورې (شکاف) کې پیسی ور د ننه کړی او بیا په دی
هیله کې اووسی چې د قمار د ماشین په خپته کې چې هرڅومره پیسی دی هغه به د ماشین
له سورې څخه دی ته به راووی حال داچې دا سی هیله او غوښتنه هیڅکله نه تر لاسه
کیري اونا شونی دی چې بیا دهغه په پایله کې له قمار خا نی څخه قهرجن او شکست
خوړونکی وضع سره دبا ندی شی نولته د دی قصی یادونه دی ته پاتې کیري چې نه
جمهورریس «جورج دبلیو بوش» اونه هم «باراک اوباما» دویتنام د ترخو جګړو څخه
عبرت وانخیستل اودغه دواړه جمهورریسان دیو په حال دزوال شرکت کی ټول پیسی
او ټول منابع پانگونه وکړی بی له دی چې دهغه گټی تر سترگو کړی .

دیادونی بل مطلب داچې جمهورریس **جورج دبلیو بوش** دخپل وینا په ترڅ کې کوم
چې دجون دمیاشتی په (۲۸) کال (۲۰۰۳) کې د اتحادی په ادرس سره ترسره کول
هغه د یو څه ځنډ سره ددیګ چینی (Dick Cheny) دجمهورریس مرستیال اود سپینی
مانی دویاند ښاغلی **دینس هاسټرت** (Dannis Hastert) چې د بوش ترشا ناست وه
بوش یې وهڅول او تشویق یې وکړل چې په جعلی بڼې سره بی له کوم د سترگو حال
شواهدو په لرلوسره پرعراق با ندی تهاجم وکړی او هغه هیواد دخا وری سره خا وری
کړی کوم چې اوس په ریښتیا سره هغه هیواد دخا وری سره خا وری شو چې داپخپله یوه
بله عبرت دی چې دواشنګتین واکداران باید له یاده ونه باسی .

دیورتنیو یادونو سره سره بیا هم همدغه دامریکې متحده ایالات دی چې په افغانستان
کې دطالبانو اودالقاعدی سره په مبارزه اوجګړه کې په رسمی بڼې سره (۶۵۰) ملیارد
اوله خپل متحدینو څخه د (۱۵۰) ملیونو په اضافی ډالرو بودجی په لګښت سره بیا هم
ونه توانیدل چې کوم ځا نکړی بری ترلاسه کړي او هغه دا چې لا تراوسه افغانستان
دخوړو هغه تش او خالی لوبڼی ته پاتې کیري چې اصلاً خواړه پکی اچول شوی نه

دی او په اوس وخت کی ددی هیواد په هره څنډه کی فساد ، بډی اخیستل ، اوگوندی بازی او چور وچپاول ترسترگو کیری او په سلونو میلیونونو ډالر د فاسد و رسمی مقاماتو پواسطه سره حیف ومیل شو اولاتراوسه په چپاول باندي لگیا دی بی له دی چي پخپل دغه عمل سره پخپل مخ کی څه شی راوړی او یا پښیما نی ښکاره کړي .

اودبلی خوا څخه هغه څلور هیوادونه (پاکستان ، متحده ایالات ، چین اوافغانستان) کوم چی دافغانستان د معضلی د حلولو ، د طالبانو اود افغانی مقاماتو سره د مرکی اودمذاکری د لاری دمیندلو دپاره سره هوډ کړی وه اوس دهغوی پروگراموه او هلي ځلی په تپه سره ولاړ دی او طالبانو د جنوری دمیاشتی را هیسی اصلاً د مرکی اودمذاکری د پاره هیچ چمتوالی نه دی ښودلی او هغوی د موجوده افغانی دولت په شکل او فورم با ندی نیوکی کوی اونه غواړی چي دا ډول دولت دافغانستان پرخلکو با ندی په آینده کی حکومت وکړی .

په هر صورت دافغانستان دروانی ستونزی او کشالی دحلولو دپاره دامریکی دمتحده ایالاتورائلونکی دولت با ید په افغانستان کی دغه موجوده پالیسی اوتگ لاری ته چی بی خپله کړی دی بدلون ورکړی اوله افغانستان څخه دامریکا بی دسرتیرو دراوتلو پراخه ستراتیژیکی هم د صرفه جویی اودسپما اوهم د تشنج دله مینځه وړلو د پاره په نظرکی ونیسی اوهم ټول متضاد اومتخاصم دری ککړی برخی یا هیوادونه (افغانستان - پاکستان اودامریکی متحده ایالات) په دری اساسی ستنو (پا یو) با ندی سره گډی موافقه وکړی اوهغه داچي طالبانوته بی له کوم پلمی اوبهانی دافغانستان په راتلونکی حکومت کی پوره ونډی ورکړی ترڅو چي هغوی خپل ځان په حکومت کی د ونډی لرلو په وجهه د بشر د حقونو رعایت وکړی اودښځو په اړه خپل دتاوتریخوالی له سیاست څخه لاس په سرشي اوخپل اړیکی دالقاعده ، داعش اودنوروافراتی اوتروریستی ډلو تپلوسره وشلوی اوپری نیردی چي په افغانستان کی بیا له سره افراطی اوتروریستی ډلو تپلو ځالی جوړکړی اوباندنی قوتونه په شمول دامریکی متحده ایالات دی ته مجبور کړی چي پر افغانستان باندي د تروریستی میشتو ډلو تپلو په پلمه با ندی تجاوز وکړي .

افغانی لوری باید دطالبانو په وړاندی اویا دهغوی پرضد اخلاقی بحث اواستدلال

دمذهبی احکامو په رعایت او په ډیر احتیاط سره با ید ترسره کړی تر څو چي هغوی د مقابل لوری په برخورد سره پخپل روش اورتارکی بی له دی چي خپل ځان وبایلوی اویا وشرمیری تغیر اوبدلون راولی . دبیلگی په توگه : په قران عظیم الیشان کی دښځو په مقابل کی کوم دتبعیض کلمه نه ترسترگو کیری بلکه هلته دجنسی په برابری اومساوت باندي داسی تاکید شوی دی: [خدای فرما بی زه باید دتاسو هر یو که نر یاستی اویاکه ښځه عمل او کړنه وگوروم چی ایا تاسی ځما په لاره اویا ځما داوامرو اطاعت کوی اویا که نه؟ ځکه چي ما تاسو ته پوره اختیار ورکړی دی] اوهم باید په ډاگه شی چي په قران کی نه دی ذکرشوی دی چی ښځی دتعلیم اودزده کړی حق نه لری .

د پاکستان ناستی او گپون ته د افغانستان دروانی کشالی دحل په لاره کی ددی دپاره حق ورکول کیږی چي پاکستان خپل خان دخپل هیواددملی گتو په نظر کی نیولوسره غواری چي دهندوستان دپراخی لاس وهنی څخه دافغانستان په چاروکی مخنیوی وکړی اما د بلی خوا څخه پاکستان هم باید دی تکی ته پام وسای او یا په رسمی بڼی سره تعهد ورکړی چي نورخپل هیواد به دافراطی دلو تپلو دپاره کوربه هیواد نه جوړوی او یا په ځانگړی بڼی سره دالقاعدی د جنگیا ليو دپاره .

له هغه ځایه چي مونږ په هر اړخیز توگه سره پوهیږو هغه دادی چي پاکستان او طالبانو دواړه دغه پورتنی ذکرشوی سیاسی فورمول سره خپل توافق بنکاره کوی او امریکی دی هم باید له افغانستان څخه دخپلو نظامی قوتونو د را ایستلو پروگرام خپله کړی او خپل موجوده سرتیری له افغانستان څخه په تند ریجی بڼی سره دخوکلونو په اوږدو کی خارج کړی او یواځی څو سوه نظامی پرسونل د ملگرو ملتونو د سازمان دکارکونکو په شمول په افغانستان کی دپورتنی پروگرام دنظارت ، امنیت اودهغه دتحقق د پاره وسای . باید په ډاگه کړو او هغه داچي افغانستان دطالبانو درژیم له نسکوریدو څخه راهیسی په دی تیرو (۱۵) کلونوکی په خونړی جگړو او تاوتریخوالی اود سلونو ملیاردو دالرو په لگښت اود دواړو متخاصمو خواو څخه د لس گونوزرو تنو دوژل کیدو سره سره آرامی او هوساینه ونه لیدل اونه هم لکه د مخکی وختونو په بڼه آباد پاتی شو نو دلته لازم گڼل کیږی چي د امریکی دمتحده ایالاتو راتلونکی دولت باید خپل ځان له دغه جبه زار (باتلاق) څخه وباسی او که چیری د امریکی دمتحده ایالاتو نوی راتلونکی دولت له دی توافق څخه سرغړونه وکړی اوتوافق نامه لاس لیک نکړی نو دطالبانو په وړاندی به بی له کوم بریالیتوب هسی ماتی به وخوری لکه چي په ویتنام کی ماتی وخوړل .

ددی مقالی لیکونکی : داکتر الوان ین میر دنیویارک په پوهنتون کی د بین المللی اریکو بنونکی دی چي گڼ شمیر شاگردانو ته دبین المللی روابطو په اړین درس ورکوی دهغه ایمل دادی (alon@alonben-meir.com).

----- په درنا وی ۲۰۱۶-۰۸-۱۰